

Cursus Bomenbescherming

Voor: Leden Bomenbond Rijnland

Prijs: € 95,00

Cursusduur: 4 avonden, 2 excursie-ochtenden

Periode: mei-juni 2022

Plaats: Dorpscentrum Oegstgeest, Lijtweg 9, 2341 HA **Oegstgeest**

Tijd: 19:30-22:00. (inloop 19:00 u).

Na afloop van deze cursus:

- Ken je de basisbiologie van een boom en begrijp je hoe een boom functioneert
- Kun je de vitaliteit en conditie van een boom globaal beoordelen
- Kun je kapvergunningen, en boomrapporten en Bomen Effectanalyses lezen en begrijpen
- Ken je de wettelijke en gemeentelijke regelingen op hoofdlijnen
- Ken je het belang van bomen in de stad, nu en in de toekomst
- Heb je een beeld op welke gebieden je je zou kunnen inzetten voor de Bomenbond

Docenten

Hans van Daalen, tuinman / bioloog, boomcontroleur

Ruben van Praag – boomdeskundige, European Tree Worker

Edwin Brussée –boominspecteur Bomenstichting

Edwin Koot - Co-auteur *Bomen en Wet*

Arthur Barendsen – hoofd vergunningen gemeente Leiden

Niels de Zwarte – bureau Stadsnatuur

Barbara Gravendeel, hoogleraar plantenevolutie

Rinny E. Kooi - botanisch curator Singelpark Leiden

De cursus is van korte duur maar intensief. Naast de vier cursusavonden moet je rekening houden met twee excursies en een huiswerkopdracht. Daar staat tegenover dat je in korte tijd van zeer deskundige docenten les krijgt.

Avond 1. Bomenkennis Woensdag 11 mei 2022

Welkom / inleiding / doelen / uitleg programma – Dick de Vos, secretaris Bomenbond

Basis boombiologie – Hans van Daalen

Hoe groeit een boom?

Hoe is de stam opgebouwd?

Hoe verloopt het transport van suikers en mineralen?

Conditie en vitaliteit – Ruben van Praag

Wat zijn de levensfasen van een boom?

Hoe zie je of een boom in goede conditie is?

Hoe beoordeel je de stabiliteit van een boom?

Welke alternatieven zijn er voor kap?

Practicum:

Bomen beoordelen aan de hand van foto's, in groepjes.

Excursie: 14 mei 10:00 -12:00 u, Kasteel Oud Poelgeest, Poelgeesterweg 1, 2341 NM Oegstgeest
Wandelexcursie onder leiding van Hans van Daalen en Ruben van Praag.

Aanbevolen literatuur (eventueel zelf aanschaffen).

ANWB Bomengids

Simon Klingen - Twaalf Boslessen voor inzicht in bosbeheer

Avond 2 Woensdag 18 mei 2022

De plaats van een boom – Hans van Daalen

Hoe belangrijk zijn de bodem en de groeiplaats voor de conditie van een boom?
Hoe reageert een boom op stress?

Ziekten en aantastingen. Ruben van Praag

Wat zijn de belangrijkste mechanische gebreken, parasieten en schimmels?

Boomveiligheidsonderzoek – Edwin Brussee

Wat doet een boomveiligheidsinspecteur?
Wat is VTA en het verschil met IBA, SIA,
Wat is een BEA?

Practicum

Cases beoordelen (BEA's, boomrapporten)

Literatuur (ter inzage op de cursusavond)

Houtrot in Bomen (PDF)

Stadsbomenvademecum 3A: Boomcontrole en boomonderzoek

Stadsbomenvademecum 3C: Ziekten en plagen

Norminstituut Bomen: Handboek Bomen (PDF)

Excursie 2

Zaterdag 21 mei, 10:00-12:00 u.

Fietsexcursie door Oegstgeest en Leiden onder leiding van Hans van Daalen en Ruben van Praag.

- Kijken naar kwarrende bomen, beoordelen conditie en vitaliteit.
- Zelf VTA-analyse uitvoeren. (begeleiding Edwin Brussee).

Avond 3

Woensdag 25 mei 2022

Bomen en de wet – Edwin Koot, co-auteur *Bomen en Wet*

Wat is het wettelijk kader voor bescherming van bomen?

Wat zijn juridische beroepsmogelijkheden tegen dreigende kap?

Gemeentelijke regelingen

Arthur Barendsen, hoofd Vergunningen Leiden

Wat is wel en geen reden tot kap?

Hoe zit dat in andere gemeenten?

Pauze.

Practicum:

Case-studies: Hoe beschermd is deze boom? – beoordeling in groepen.

Materialen:

- Overzicht wettelijke regelingen
- Bouwen met bomen
- Bomenverordeningen en overlastprotocollen

Literatuur:

Bas Visser, Edwin Koot: *Bomen en wet*

Factsheet: *Bomen bij de Erfgreus* (Bomenstichting)

Edwin Koot, Frank Warendorf: *Bomen met je bureu*

Cahier *Bouwen met Bomen* (Bomenstichting)

Excursie 3

Zaterdag 28 mei 2022. Fietswandelexcursie onder leiding van Rinny Kooi

Start: bij vogelkooi in het Plantsoen, (ter hoogte van nr. 99c.)

Bomen van de toekomst. Inheemse bomen en exoten, ecologische waarde van bomen.

Welke keuzes maakt de gemeente Leiden?

Avond 4 Bomenbescherming nu en in de toekomst
Woensdag 1 juni 2022

De waarde van stadsnatuur – Niels de Zwarte – Bureau Stadsnatuur
Wat betekenen bomen voor de ecologie en het stedelijk microklimaat?
Wat is de betekenis voor mens en dier?

Bomen als ecosystemen. Barbara Gravendeel
Biodiversiteit in de stad.
Wat is de waarde van exoten?

Pauze

Paneldiscussie **de groene stad van morgen** – o.l.v. Dick de Vos
Panel: Ruben van Praag / Rinny Kooi / Barbara Gravendeel / Niels de Zwarte / Hans van Daalen

Vragen:
Hoe werken we aan een duurzaam bomenbestand?
Wanneer is het beter om een boom te kappen en te vervangen?
Welke rol zien we voor de Bomenbond Rijnland?
Wat is er te doen, welke rol zie je voor jezelf? Vorming teams.

Feestelijke afsluiting

Literatuur:
Jacques Vink, Piet Vollaard, Niels de Zwarte: *Stadsnatuur maken*.